

**ACTA MOLDAVIAE MERIDIONALIS
VASLUI
XXI, 1999**

**GENERAL(r.) C.D. DURICAN, CAVALER AL
ORDINULUI "MIHAI VITEAZUL"**

Dan MIHĂILESCU

Înființat de regele Ferdinand prin Înalt Decret nr. 2968 din 21 decembrie 1916 și publicat în Monitorul Oficial nr. 223 din 25 decembrie 1916, Ordinul "Mihai Viteazul" se conferă pentru fapte excepționale de război ofițerilor care s-au distins în fața dusmanului"¹

Ordinul având trei clase, începând cu clasa a III-a până la clasa I, este cea mai înaltă decorație de război, numărul membrilor fiind nelimitat.

Însemnul Ordinului se prezintă astfel: cruce treflată smălțuită albastru și cu marginile de aur. În centrul crucii cifra de aur încoronată a regelui Ferdinand, iar deasupra, coroana regală de aur. Pe revers crucea este smălțuită și poartă data 1916.

Panglica este de culoare roșie-vișinie și cu dungi de aur pe margini.

Deosebirea între clase constă numai în mărimea crucii iar cea de la clasa I se poartă fără panglică și coroană²

Despre purtătorii acestui însemn mareșalul Ioan Antonescu sublinia: a fi cavaler al Ordinului "Mihai Viteazul" înseamnă să nu uiți niciodată tradiția voievodală a acestui neam și să-ți faci din simbolul celui ce a luptat și murit pentru sfânta noastră libertate, o temelie de viață și o poruncă de român³

Printre ofițerii cărora li s-a conferit acest ordin este și generalul Constantin D. Durican.

Pe lângă cunoscuți oameni de literă, de știință și de artă care au creat faima județului Neamț, acesta nu a dus lipsă nici de personalități din domeniul militar, între care generalul Nicolae Dăscălescu ocupă locul cel mai însemnat. Dar mai avem privilegiul ca între noi să trăiască veterani din ambele războaie mondiale, oameni care au făcut față - cu strălucire - unor funcții și răspunderi deosebit de importante și care, la vârsta senectuții, păstrează aceeași luciditate și prospețime a gândirii, același interes pentru soarta țării, același înalt patriotism.

Astfel, în Piatra Neamț, locuiește un distins fiu al acestui oraș, generalul (r.) Constantin D. Durican, născut la 10 iulie 1901, într-o căsuță de pe strada Țărăncuța.

Primul război mondial l-a găsit elev la Liceul "Petru Rareș", de unde s-a încadrat ca cercetaș-brancardier la Spitalul Militar nr. 229 de sub comanda medicului

chirurg Dimitrie Iernici, trecând apoi la Secția Brancarde "Regina Maria", secție aparținând Armatei de Nord comandată de generalul Alexandru Averescu.

După război, tânărul Constantin D. Durican trece la Liceul Militar din Târgu Mureș, apoi reușește prin concurs la Școala Militară de Artilerie pe care o absolvă în 1923, fiind înaintat la gradul de sublocotenent la 1 iulie în același an.

Proaspătul sublocotenent a fost repartizat la Divizionul 3 Munte Hălchiu, județul Brașov, apoi mutat la regimentul 5 Artilerie Grea și la Regimentul 4 Artilerie Grea de la Bacău, până la 24 iunie 1936, când a intrat prin concurs la Școala Superioară de Război al cărei comandant era generalul Alexandru Ioanițiu.

Absolvind această școală în 1939, ca șef de promoție, a fost repartizat pentru stagiul la Marele Stat Major, dar împrejurările fac ca, în același an, căpitanul Constantin D. Durican să fie mobilizat la Divizia 35 – Infanterie – Bivolari (Iasi), până în mai 1940, când devine șeful de cabinet al subșefului Marelui Stat Major, generalul Constantin Șt. Constantin, funcție îndeplinită până la 1 noiembrie 1940, când este numit șef de cabinet al generalului de brigadă Alexandru Ioanițiu, șeful Marelui Stat Major. Aici îl găsește începutul celui de-al doilea război mondial, ceea ce face ca la 22 iunie 1941, să fie mobilizat ca aghiotant de câmp al șefului Marelui Cartier General.

La 20 septembrie al aceluiași an, conform ordinului Mareșalului Ioan Antonescu, a fost mutat la Comandamentul de Căpetenie al Armatei, îndeplinind funcția de șef al Biroului 1 din Cabinetul Militar al Conducătorului Statului.

După avansarea la gradul de maior, în cadrul stagiului pe front, ofițerul Durican participă împreună cu Divizionul III din Regimentul 1 Artilerie – Moto, aparținând Diviziei 1 Blindate, la încheștarea de la Cotul-Donului. Dând dovadă de pricepere și bravură în timpul luptelor de pe Valea Zarizei, i s-a conferit Ordinul "Mihai Viteazul" clasa a III-a. Tot în aceste lupte a fost numit și comandant al Regimentului 1 Artilerie – Moto din Divizia 1 Blindată (la 25 decembrie 1942), divizie care va fi adusă în țară pentru refacere.

Mutat la Marele Stat Major, maiorul Constantin D. Durican elaborează "Instrucțiunile asupra apărării litoralului", lucrare apreciată elogios de generalul Ilie Șteflău, șeful Marelui Cartier General.

În urma repetatelor cereri de plecare pe front, la 22 august 1944, este numit în funcția de șef de Stat Major al Diviziei 1 Blindate. S-a pus repede la curent cu situația critică în care se afla marea unitate, luând măsuri care s-au dovedit a fi juste: în loc să o desființeze, după cum primise ordin, proaspătul șef de Stat Major al Diviziei 1 Blindate o reorganizează pentru a fi capabilă să lupte în campania ce începuse în vestul țării.

La 1 noiembrie 1944 devine adjutant la Comandamentul Școlii Motomecanizate și apoi șef de Stat Major al Inspectoratului Motomecanizării până la punerea în disponibilitate.

Domnul general de brigadă (r.) Durican – cu delicatețe și modestie remarcabile – nu pomenește nimic despre marginalizarea și vexațiunile la care a fost supus o bună perioadă de timp, nu manifestă nici ură, nici spirit de răzbunare, ci o înțelegere a nefericitei noastre istorii.

Ne exprimăm întreaga recunoștință față de marele patriot și erou ce a avut bunăvoința a ne primi în sihăstria sa și de a ne pune la dispoziție "arhiva personală" pe care mâinile noastre au atins-o cu venerație, amintindu-ne vorbele cronicarului: "Nasc și la Moldova oameni!"⁴

**Général (r) Constantin D. Durican,
Chevalier de l'Ordre "Mihai Viteazul" (Michel le Brave)
Résumé**

L'auteur de l'article présente l'évolution militaire de l'officier Constantin D. Durican, qui a eu des fonctions et des responsabilités très importantes dans la carrière militaire (chef de promotion à l'École Supérieure de Guerre en 1939, aide de camp au Grand Quartier Général, le 22 juin 1941), chef du Bureau 1 du Cabinet Militaire du Chef d'État), mais aussi dans la campagne de l'Est (commandant d'escadron, commandant de régiment, chef d'État – Major de la Division 1 Blindée), étant décoré de l'Ordre "Mihai Viteazul" Ille classe pour ses mérites et faits d'armes exceptionnels.

NOTE

General Gr. Costandache, *"Medaliile și decorațiile militare românești"*, în *B.S.N.R.*, anii XXV-XXXVI, nr. 83-90, 1935-1942, p. 200, Maria Dogaru, *"Aspirația poporului român spre unitate și independență oglindită în simbolul heraldic"*, Edit. Știință și Encicl., București, 1981, p. 156.

² *"Enciclopedia României"*, vol. I, București, 1938, p. 88-89, Catona Ștefn, Șerbănescu Nicolae, Bedivan Dumitrașcu, *"România, decorații 1859-1991"*, București, 1992, p. 17. Ioan Safta, Totaru Jipa, Tiberiu Velter, Floricel Marinescu, *"Decorații românești de război 1860-1947"*, Edit. Univ. București, 1993, p. 16-17.

³ *"Fragment din cuvântul Mareșalului Ion Antonescu la dejunul de gală oferit la Cercul Militar Național în ziua de 8 noiembrie 1941"*, în *Cronica secolului XX*, 1941, luna noiembrie, p. 18.

⁴ Dan Mihăilescu, Colonel Constantin D. Durican – Cavalier al Ordinului "Mihai Viteazul" în săptămânalul Acțiunea, an III, nr. 223, 23-29 octombrie 1992, p. 4.

Major C. Dimitriu

An. 36, P. 1, 1943

PERMIS MILITAR

de
CONDUCERE PE MASINILE ARMATEI
(Valabil numai pe masinile militare)

(Grupul, Numele si Prenumele)
Major C. Dimitriu

contig _____ din Reg. 1 Art. 120

(concentrat) Incorporat la
data de _____ este autorizat

pe tot timpul serviciului militar, sa conducă
pe drumurile publice autoturismul sau autogambru armat

Permisul personalizat
de masina

Acest permis personalizat este valabil
doar pentru conducerea autoturismului sau autogambrului
armat pe drumurile publice. Nu este valabil pentru conducerea
autoturismului sau autogambrului nearmat.

Comandantul Reg. C. E. M. M.

Colonel
GH. DIMITRIU

